

PREPORUKE O PRIKUPLJANJU STATISTIČKIH PODATAKA O DJECI

Sukladno članku 10. Zakona o službenoj statistici, kojim je popisana obveza o pravodobnom upoznavanju Državnog zavoda za statistiku sa zakonodavnim i relevantnim aktivnostima koje se odnose na službenu statistiku, Ured pravobraniteljice za djecu je u 2006. godine obavijestio Državni zavod za statistiku o preporukama Odbora za prava djeteta UN-a i obvezama Republike Hrvatske, koje se odnose na poglavlje o prikupljanju podataka:

17. Odbor zabrinjava nedostatak odvojenih statističkih podataka i drugih informacija o položaju djece, posebno one koja pripada nekoj drugoj etničkoj skupini ili nekoj najranjivijoj skupini. Posebno malo takvih podataka postoji o djevojčicama, djeci koja odrastaju na ulici, hendikepiranoj djeci, djeci prognanicima, izbjeglicama i tražiteljima azila, djeci «koja pripadaju nekoj od manjina i djeci Romima».

18. Odbor predlaže da država članica poduzme djelatne mjere u svrhu osiguravanja pristupačnosti podataka o osobama mlađim od 18 godina, koje se odnose na njihovu dob, spol, etničko porijeklo, kao i identificiranja prikladnih zasebnih pokazatelja koji se odnose na sva područja Konvencije i sve skupine djece u društvu, te procjene postignutog napretka i poteškoća koje ometaju ostvarivanje prava djece.

Ured pravobraniteljice za djecu je Državnom zavodu za statistiku, također preporučio da preporuke Odbora UN-a za prava djeteta implementira u svoje aktivnosti i program. Naime, kao što smo to već u prethodnom dijelu izvješća naveli, osnaženje provedbe preuzetih međunarodnih obveza, pa tako i Konvencije o pravima djeteta, na području prava djece, jedan je od ciljeva utvrđenih Nacionalnim planom aktivnosti za prava i interese djece 2006. – 2012. godine utvrđen u Poglavlju XIV. Snaženje provedbe preuzetih međunarodnih obveza Republike Hrvatske na području prava djece. Sa sadržajem preporuke Državnom zavodu za statistiku, Ured pravobraniteljice je također upoznao i predsjednika Hrvatskog sabora i saborskih odbora te članove Vlade RH.

Državni zavod za statistiku nas je obavijestio „...kako se kvalitetan skup statističkih podataka potreban za Nacionalan plan aktivnosti za prava i interese djece može osigurati samo razvojem kvalitetnih administrativnih registara i baza podataka. Registre i baze prema standardiziranom modelu mogu voditi samo nadležne institucije u kojima osobe, stanovnici Republike Hrvatske, ostvaruju različita prava i obveze (u ovom slučaju spomenimo one najvažnije: registar stanovnika u MUP-u, registri o bolestima i zdravstvenim stanjima stanovnika u HZJZ, registri korisnika socijalne skrbi u MZSS, registri učenika i studenata u MZOŠ i sl.). Standardizacija podrazumijeva jedinstveni identifikator i jedinstvene klasifikacijske sustave za bilježenje osnovnih karakteristika ili obilježja osoba. Tako bi se stvorila i kvalitetna podloga za vođenje statističkih registara koji se koriste u provedbi različitih istraživanja čija je svrha prikupiti podatke koji nedostaju u administrativnim registrima. Državni zavod za statistiku treba pridonijeti razvoju administrativnih registara i baza podataka, ali ne može biti njihov posjednik“. Tom prilikom Državni zavod nas je upoznao i s prijedlogom operacionalizacije mjera utvrđenih Nacionalnim planom, koji je uputio Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, kao nadležnom tijelu za provedbu navedenog plana i prema kojem Državni zavod za statistiku može pružiti sva raspoloživa statističko-metodološka znanja, ali ne i biti posjednik i nositelj takve baze podataka.

S tim u vezi ponavljamo prethodno stajalište Ureda pravobraniteljice za djecu o važnosti operacionalizacije mjera Nacionalnog plana i aktivnosti utvrđenih u poglavlju XIV. *Snaženje provedbe preuzetih međunarodnih obveza Republike Hrvatske na području prava djece* u cilju provedbe Konvencije o pravima djeteta te postupanja prema preporukama Odbora

Ujedinjenih naroda za prava djeteta, kao tijela zaduženog za utvrđivanje ostvarenog napretka država stranaka. Mjerama je, podsjećamo, u tu svrhu planirano osnivanje međuresorne Radne skupine za izradu Trećeg i četvrtog periodičnog izvješća Republike Hrvatske po Konvenciji o pravima djeteta, čije je podnošenje predviđeno za 2008. godinu.

Držimo da, sukladno ovlastima utvrđenim Nacionalnim planom, međuresorna Radna skupina u 2007. godini žurno treba razraditi metodologiju izrade periodičnog izvješća te s njom upoznati nositelje i ujedno pravovremeno koordinirati način izrade baze podataka i osiguranja dostupnosti specifičnih podataka.